

Pracujmy bez upadków

Upadki osób są najliczniejszą grupą wypadków zgłaszanych do Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. W 2016 roku stanowiły 47 proc. wszystkich zdarzeń (17 551), wobec których prowadzono postępowanie wypadkowe. Do upadków najczęściej dochodziło na podwórzach gospodarstw, podczas wchodzenia i schodzenia z drabin, ciągników, maszyn, przyczep, w trakcie przemieszczania się w budynkach gospodarczych i inwentarskich. Były to głównie potknięcia lub poślizgnięcia na nierównej, grząskiej, zaśniewanej, oblodzonej czy nieuporządkowanej powierzchni ciągów komunikacyjnych. Ponadto, dość liczne są upadki z wysokości - ze schodów o niewłaściwej konstrukcji, bez poręczy i oświetlenia, z drabin bez zabezpieczeń przed przechyleniem, osunięciem, przewróceniem, wykonanych z nieodpowiedniego materiału i często zbyt krótkich, o złym rozstawie szczebli, z niezabezpieczonych otworów zrzutowych i kanałów gnojowych. Upadki osób skutkowały urazami kończyn dolnych (skręceniemi, złamaniami, potłuczeniami) oraz urazami barku, obojczyka, ale również trwałym kalectwem spowodowanym uszkodzeniem układu nerwowego, bądź śmiercią.

Dużą liczbę upadków osób powodują od lat: zły stan nawierzchni podwórzy, zagrącenie i zastawienie zbędnymi przedmiotami ciągów komunikacyjnych, często zanieczyszczonych odchodami zwierzęcymi i ściółką, stosowanie nieodpowiedniego, wyeksploatowanego albo zabrudzonego obuwia roboczego, nieprawidłowy sposób wchodzenia i schodzenia z maszyn rolniczych, przyczep, wozów, wady konstrukcyjne budynków, schodów i stanowisk dla zwierząt, użytkowanie nieprawidłowo skonstruowanych drabin, nieodpowiednie przejścia i dojścia (niewydzielone lub źle wydzielone oraz nieuprzątnięte).

Większość przyczyn wypadków rolnicy mogliby wyeliminować sami. Aby poprawić warunki pracy w gospodarstwie, nie trzeba dużych nakładów finansowych. Wystarczyłoby uporządkowanie podwórza, zwłaszcza ciągów komunikacyjnych (usunięcie zbędnych przedmiotów, wyrównanie i utwardzenie powierzchni). W okresie zimy należy odśnieżać obejścia, a oblodzone i śliskie miejscach posypywać piaskiem, solą lub popiołem. Rynny na budynkach powinny być tak zamontowane, by odprowadzana woda nie tworzyła rozlewisk. Bardzo ważne jest noszenie antypoślizgowego obuwia roboczego

na protektorowanej podeszwie, zapewniającego należyłą przyczepność do podłoża, usztywniającego nogę w stawie skokowym. Drabiny, schody, stropowe i ściennie otwory zrzutowe, szamba powinny być wyposażone w zabezpieczenia przed upadkiem (barierki ochronne, listwy przypodłogowe, poręcze, uchwyty). Warto też zlikwidować lub w miarę możliwości obniżyć, a przede wszystkim wyraźnie oznakować progi wejściowe do pomieszczeń gospodarskich i inwentarskich. Ważne jest też przestrzeganie zasad prawidłowego wychodzenia z kabiny ciągnika (maszyny), tj. twarzą do maszyny, z zachowaniem trzypunktowego podparcia - wchodzenia i schodzenia z załadowanej przyczepy po drabinie, przewożenia osób wyłącznie środkami transportu do tego przystosowanymi, a nie na ładunkach, błotnikach ciągnika czy zaczepach.

Zasady bezpiecznej pracy na wysokości zostały zebrane w broszurze KRUS pt. *Bezpieczna praca na wysokości, w wykopach i zbiornikach w gospodarstwie rolnym*, dostępnej w każdej placówce terenowej KRUS i na stronie internetowej www.krus.gov.pl. Powinien je znać każdy rolnik i powszechnie stosować dla bezpieczeństwa wszystkich osób w jego gospodarstwie.

Pamiętajmy! To, czy w gospodarstwie będzie bezpiecznie i czy będzie w nim mniej upadków, zależy w dużej mierze od samych rolników i ich rodzin, a hasło *Upadek to nie przypadek* jest jak najbardziej prawdziwe.

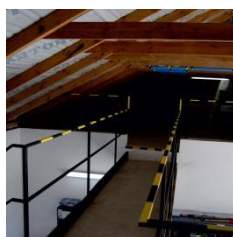
Oto kilka rozwiązań zwiększających bezpieczeństwo pracy w gospodarstwach laureatów Ogólnokrajowego Konkursu *Bezpieczne Gospodarstwo Rolne*:

Wydzielone, utwardzone ciągi komunikacyjne i duże place manewrowe

Odprowadzenie i zagospodarowanie wód opadowych

Zabezpieczenia schodów i przejść na wysokości barierkami i listwą podłogową

Schody, drabinki i podesty
do wchodzenia na maszyny
rolnicze

Opracowano w Biurze Prewencji i Rehabilitacji C/KRUS